

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

32

Vragen van de leden **Tang, Kalma** en **Spekman** (allen PvdA) aan de minister van Financiën en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *mogelijke woekerrentes die niet onder het financieel toezicht vallen*. (Ingezonden 28 augustus 2007)

1

Bent u op de hoogte van de nieuwe dienstverlening van het Finse bedrijf Ferratum?¹

2

Is het waar dat via dit bedrijf binnen 10 minuten via sms bedragen van 100, 200 en 300 euro geleend kunnen worden? Is het waar dat weliswaar geen rente in rekening wordt gebracht, maar wel behandelingskosten van resp. 25, 50 en 75 euro?²

3

Is het juist dat de bedragen binnen twee weken weer terugbetaald moet worden? Is het waar dat feitelijk een effectieve rente wordt betaald van 25% per twee weken, wat gelijk staat aan meer dan 1000% rente op jaarbasis?

4

Hoe verhoudt dit zich tot de maximale wettelijke effectieve rente van circa 16% op basis van de Wet op het financieel toezicht (Wft)?

5

Is hier naar uw oordeel sprake van woekerrentes of «loan sharking» zoals in sommige achterbuurten in de Verenigde Staten? Welke verschillen en overeenkomsten ziet u met deze praktijken?

6

Wat is uw oordeel over de lage drempel (geld binnen 10 minuten via SMS) voor het verkrijgen van deze kredieten? Hoe verhoudt deze drempel zich tot het schuldpreventiebeleid, van onder meer de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid?

7

Is het waar dat kredieten die binnen 3 maanden terugbetaald moeten worden, niet onder het Wft-toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vallen? Wat is de reden dat kortdurende kredieten kennelijk niet onder enig financieel toezicht van de AFM vallen?

8

Kunt u overwegen om artikel 1:20f van de Wft, waarin dit is bepaald, te wijzigen dan wel te schrappen? Zo neen, waarom niet?

¹ FD, blz. 15, 23 augustus 2007.

² www.ferratum.nl

Antwoord

Antwoord van minister **Bos** (Financiën), mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. (Ontvangen 19 september 2007)

1

Ja.

2

Uit informatie van de website van ferratum (www.ferratum.nl) blijkt dat cliënten een kredietaanvraag kunnen versturen via een sms-bericht. Als zij nog geen klant zijn van Ferratum ontvangen zij een brief, na een positieve kredietbeslissing op hun eerste kredietaanvraag. Een positieve kredietaanvraag wordt verleend na het verifiëren van juistheid en authenticiteit van de door een cliënt verstrekte gegevens. Ook worden de systemen van diverse instellingen geraadpleegd om te kijken of personen daar schulden hebben staan. Indien men voor de eerste maal een minikrediet aanvraagt, is het te lenen bedrag 100 euro. Indien men reeds eerder minikredieten heeft aangevraagd en terugbetaald is het te lenen bedrag naar keuze 100 of 200 euro. Zodra men 200 euro heeft terugbetaald, kan men 300 euro lenen.

3

Het klopt dat de bedragen binnen twee weken terugbetaald moeten worden.

De kosten voor dit krediet zijn, op basis van enkelvoudige rente, omgerekend naar jaarbasis zo'n 650%. Bij consumptief krediet wordt echter gerekend met effectieve rente, dat is de rente op jaarbasis op grond van cumulatieve rente (artikel 4 van de uitvoeringsregeling Wft). Naar deze maatstaf zou het (theoretische) effectieve rentepercentage op jaarbasis nog extremer zijn.

4

Volgens art. 35 van de Wet op het Consumentenkrediet (Wck) & art. 4 Besluit Kredietvergoeding bestaat het maximale kredietvergoedingspercentage op jaarbasis uit de wettelijke rente verhoogd met 12 procentpunten. Deze wettelijke rente geldt niet voor krediet met een looptijd korter dan drie maanden (art. 1a Wck). Dit is dezelfde driemaanden termijn die ook in de Wft wordt gehanteerd (Zie hiervoor Aanhangsel Handelingen nr. 31, vergaderjaar 2007–2008, onder 1.)

5

Een loan shark is een persoon of organisatie die illegale ongedekte leningen aanbiedt tegen hoge rentetarieven, vaak gepaard gaand met chantage of bedreigingen. Deze loan sharks geven krediet aan diegenen die geen krediet willen of kunnen verkrijgen via verantwoorde kanalen. Aangezien hier geen sprake is van illegale aanbidding van leningen, noch van chantage of bedreigingen, kan deze vorm van kredietverstrekking niet worden beschouwd als «loan sharking». Verder is er formeel geen sprake van woekerrente (rente die hoger is dan de wettelijk vastgestelde rente), omdat deze vorm van kredietverstrekking niet valt onder de voorwaarden van wettelijk vastgestelde rente. Maar duidelijk is dat hier, gerelateerd aan het leenbedrag, hoge behandelkosten worden gerekend. Materieel vind ik de situatie dan ook zorgelijk. Ik zal overwegen, bij de beslissingen die ik zal nemen naar aanleiding van de brede evaluatie kredietverstrekking, de ruimte voor dergelijke activiteiten te beperken.

6

De regering is van mening dat het risicovol kan zijn dat bepaalde

consumenten ter aanvulling op hun maandsalaris, over extra krediet kunnen beschikken. Dit onderwerp heeft dan ook de aandacht van de regering. (Zie ook beantwoording kamervragen 2060723940).

Schuldpreventiebeleid richt zich op het voorkomen van het ontstaan van problematische schulden en richt zich op twee pijlers. Enerzijds wordt getracht overkreditering te voorkomen door regelgeving (via boek 4 van de Wft) die betrekking heeft op deskundigheid, betrouwbaarheid en integriteit van kredietverstrekkers. Zoals aangegeven valt kredietverstrekking door Ferratum niet onder deze regelgeving. Anderzijds vinden er concrete activiteiten plaats in het kader van schuldpreventie richting de consument. Zo zet bijvoorbeeld het platform CentiQ, waarbinnen verschillende partijen uit o.a. de financiële wereld, de overheid en consumentenorganisaties samenwerken, zich in om te bevorderen dat de consument een actieve houding aanneemt ten aanzien van het maken van verantwoorde financiële keuzes. Bij de voorlichting en activiteiten richting de consument zal deze vorm van kredietverstrekking worden betrokken. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft daarnaast dit jaar de voorlichtingscampagne «Blijf Positief» gelanceerd waarmee gewezen wordt op de risico's van onverantwoord leengedrag en het aangaan van onverantwoorde leningen. Eveneens voeren verschillende gemeenten projecten uit om te voorkomen dat mensen afglijden naar moeilijk oplosbare schuldsituaties.

7

In de Wft wordt naast regelgeving ook het toezicht op de financiële markten vastgelegd. Zoals aangegeven bij 4 valt dit type kredieten, waarbij de betaling van deze kredieten binnen drie maanden plaatsvindt na verstrekken van het krediet plaatsvindt, niet onder de Wft (art. 1:20f Wft). Dit betekent dat deze kredietverstrekking niet valt onder het toezicht op deze wetgeving. In dit geval het toezicht door de AFM.

8

Zie Aanhangsel Handelingen nr. 31, vergaderjaar 2007–2008, onder 2.